

Latweeschu Amises.

Israhl 7 rizes nedeta. 22. gada gabjums.

Stafis:	Stafis pa pusu pefastot:	Stafis us ahrjemem:	Stabinsjami stafis: par shta rakkurind. 10L. I. puse un tefsa 30L.	Rebafija, Jelgawa, Ratoču eris
Stafisbigija fanees: par 1 gadu . . . 2 rub. 20 lap. par 1/2 gadu . . . 1 - 30 - par 1/3 gadu . . . - 60 - par mehņ. 25 -	par 1 gadu . . . 3 rub. — lap. par 1/2 gadu . . . 1 - 60 - par 1 mehņeš. . . . 35 - par 1/3 gadu . . . - 90 -	par 1 gadu . . . 10 rub. — lap. par 1/2 gadu . . . 5 - 80 - par 1/3 gadu . . . 3 - 50 - par 1 mehņeš. . . . 80 -	Adreseš mainas stafis 10 lap. Numurs stafis 1 lap.	Nr. 42. Stafisbigija, Ratoču celi Nr. 40. Tel. 981. Kantoris: Riga, Bada celi 30. Tel. 8260. Bafa kastie 286.

Nr. 316.

Otrdeen, 26. nowembrī.

1913.

Swarigokais no fatura:

Leišdu zihna ar tumšibu.
 Dschona Bula (Anglijas) šlahpju rehšins.
 Polija un Poli.
 Seela nelaime us juhras.
 Rituašepfawitas.

Leišdu zihna ar tumšibu.

Latwijas jeb latw.eshu apshiwotas femes tumšafais apgabals ir tas, kuras austrušos faet robešas ar kreemu aoshiwotas femes apgabaleem. Pahkreemofchanas speedeens tur toti leels, jo neween Rolds nemahja latweeschu waloda un pagasha paš-maldibas eesheds to neleto, bet ari no ahreenes, no austrumeem arween wairaf usmahjas tureenestumschatec un nekulturelafee apshohki. Skolu truhšums ar tehnu walodu aisdantē latru gorigu pazelšchanos. Zeniri, kur wehl pašpishd kultura, ir muishas, bet tās peeder poleem, kuri ir fanatiski polu patrioti. Dehl tam ari latweeshi, kas zil nebuht pazelas materialā siad un newar atrot fabeedrišas dšihwes prasibu opmeerinojumu pee faweeem nabadšgojeem un tumšhajeem tautas brahleem, drihš ween pahropolojas.

Gluschi tahda pot parahdiba ir Wilnas gubernā ar leišheem, kuri robešhās ar kreeweem. Ari tur, siarp žiām newehlamām parahdibām, leela wehra noter leišhu pahpotošana. Rest gaismu tumšhojas Beetawas malās, par to jau fen ir ilgojushees leišhu patrioti. Tagad wini hohjushees pee darba. No Wilnas siā, ka tur šhegag nobibināta leišhu iſglitibis beedriba „Rytas“, kuras mehris tas, rohdit iſglitibas gashumu tumšhajām tautos brahšu mofam, kuras tahlu palof politušas kulturelā un iſglitibas siad Suwal'u un Kauņas gubernu leišheem. Peedribas usdewums tadehl wifai gruhis un toi japahrwar daudš un wiabi ša lehrichki, bet tomehr beedriba jau darbojusēs ar leelām sekmem. Lihdi šchim jau nobibinotās 25 nodalas un arween wehl jaunās teef atklastas. Leišhu inteligenz's minetos apgalos nam us lauleem un tadehl gawenee darbinceki tilpat pašā

iſglitibas beedribā tā ari tās nodalās ir gandrihš weenigi leišhu tautibas preefteri.

Leišdu ſiahdai zihnai ar tumšibu jaiſfaka neween lihdjuhrība, un janowehl panahkumi, bet jawehlas, kaut šahhds leišhu paraugs ari us mums latweeshheem daritu eespaidu. L.

Dschona Bula (Anglijas) šlahpju rehšins.

Ja teists, ka Dschons Buls, tā wakareiropeetis, ir neween wiſadā siad jolids zilweks, bet ari nedlehejs, tad ja buhtu maldišchanās. Ari Dschonam Bulam jo leela mehrā ir šlahpes, tās pašas žilwezigas šlahpes, kuras muhs moka, un kuras tad wiſch dšē ar teem atšpirbinošheem šchidrureem, kuras šouz par wiſku, porteri un wiħnu. Taisniba, pehdrejos dešmit gabos neapfiniqas peršonas, kuras šouz par atturidneekem, ir eeshāhjuhšis Dschonam Bulam, ka šlahpes ari warot rewde ar tahdeem tur newehrtigem šlapjumeem, kuras šouz par tehju un lafeju. Dschons Buls šheem behdigeem eeshahšhejumeem pa dalai ari klaufa, jo wiſka un portera rahshotaji ruhati šehhojas, ka pehdrejos dešmit gabos šho ſpirdinošhu walgumu patehrinšch kritiš par 10 procentem, bet tomehr ari wehl togad Dschona Bula šlahpju rehšins tā jau dšehenšmena, sneedšas solidās un zeenijamās jumās.

Wiſka (57 gradu ſiwrš hšnabis) patehris Dschons Buls 1912. gada powišam 140 miljonu litru jeb lahdi 12 miljoni wedru. Uš galwas tas iſtaifa 1/3 wedra par gadu.

Dschona Bula alus jeb portera eeaudijums 1912. gada ir 5500 miljoni litru jeb lahdi 450 miljoni wedru, kas us galwas iſtaifa tepat 11 wedru. Tas nu, ſinams, nam daudš, jo Bawarijā, peemešram, ir šlahpes pehz alus gandrihš ortil leelas. Bet pee tam tomehr jaewehro, ka angļu porters ir daudš „smogals“ par bawareeshu alu un no peezeem, ſejcheem mehreem wihrs ſehd tā preešes us weetas. Dāščadu wiħnu nošmelejis Dschons Buls 1912.

gada ne wairaf par 120 miljoneem litru, jeb 10 miljoneem wedru.

Rebšams, wiſs patehrinšch naw nemaj aplan leels, bet tistai ſoliba wiħra zeenigs. Ua pee tam wehl jaewehro, ka Dschons Buls ſawus ſpirdinošchos walgumus haudidams newiſmirſt ari walſis interešes. Wiſch upurē walſij par labu no latra litra wiſka 1 1/2 rbf. un no latreem 100 litreem alus 2 1/2 rbf. un šhis ſeebojums eenes walſij latru gadu 450 miljonus rublu. Wiſs ſlapjums, ko Dschons Buls par gadu patehrē maffā pehz fabrikas zenam 1600 miljonus rublu, bet pehz pahroščhanas zenam 2500 miljonu rublu. Saunas mehles ſala, ka Dschons Buls par gadu „nodserot“ wairaf, nelā wiſu eħlu un namu wehrtiba Anglijā. Bet kas par to, ja labums nahf walſij. Agraf runaja, ka Dschons Buls „iſdierešot“ walſi no parahdeem, bet togad pehdrejos gabos ſala, ka wiſch „fadserot“ wiſus iſdewumus preeſch fara ſlotes uštureščhanas.

Šekššeme.

Polija un poli.

Boħžu awiſēs bij iſplatita ſina, ka franſchū generalšchotabs eešneedšis Kreemijā lahdoi „Augšai Peršonai“ paškaidrojumu, kurā peerahdās, ka lapa ja kreemu un franſchū kara intereše praſot tahdu Polijas lahrtibas nobibināšanu, kas nowehrešot polu dumpi. Žitabi warot notikt, ka kara ſahlumā polu dumpis ſaiſka Polijā kreemu armiju, un tas doščot Bahšijai eepehju, gahšees ar wiſu ſawu ſpeħlu uš Franšiju. Abu interešet praſot, ka Bruhšijas un Austru-Ungarijas poli zenšos pehz ſaweenošchands ar kreemu Poliju ſem Kreemijas leišora; bet tahda zenščhanās no wiſu puſes eſot gaidama til tad, kad kreemu Polijā pahahweſchot lahrtiba, ar lahdu wini waretu buht meerd. Polu elementis fara laitā eſot eewehrojams faktors, jo wahžu armijā eſot 112,000 polu ſaldatu, Austruſchū armijā 82,000 polu ſaldati,

Gruhiti pahrbaudijumi.

Romans no pehdrejo gadu dšihwes. (Turpinajums.)

- Plezias, bahrdainu, bruhnu ſeju, ſpehzigs. Wehrbees bij šronds.
- W-j juhs tagad winu pašihu?
- Ureis!
- Kas winam bij rolas?
- M ſihs dunšs.
- Uš loru p ſi wiſch a'jmuſa?
- Teeshi meidā.
- Baj jums nekrita prahtā, ka wiſch ſep-lawa, kad eeraudšijat Dido lihki?
- To tuhlin redseju.
- Rapehz nedšinatēes winam palaf?
- Tas nebij eepehšjams. Wiſch bij tā ſeme eelihdišs . . .
- Ar to wiſa iſmelleščhona beidšās. Kur palizis Dido ſirgs, — ari newewās iſfinat. Sinaja tistai to, ka wiſch juh chus atšahjis Renu, — tas bij wiſe.
- Šiauhšija weſelu baru klaidonu pa Renas ap-lahrtini, bet Hirons neweeni no teem neatšina par to, kuru bij notikuma deend redsejis.
- Iſmelleščhanas teefnešis atmeta ar rolu — nebij eepehšjams nahft kaut us maſolām pehdam.
- Tad Uſchē beidot atmeegaloti uſelpoja: weenigois zilweks, kuras bij nahjis wina pogahnei daudš maš us pehdam, bij pee malas; oirs, kuram bij pret winu aisdomas, bij gan dšihwš, bet klufs us wiſeem laiteem.
- Tā tad wiſch wareja buht brošhš.

13. Nakti.

Tā pagahja w-ſeja nedela wetti pehdas dšenot un mellejot.

Kad bij laudis tifu tifa par wiſu notikuſcho iſ-runajuſhees, beidšot pamajam aprimās.

Rdāra kunga weſelibas ſtahwolit nenaħja nekahdas pahrmains. Wiſch guleja pus dšihwš, pus miris. Kad pee wina peenahja Binete weena, bij redšams, ka wiſch tai grih ko teikt, bet — neſpehja. Šlimneela ſhats, ſchauſmu un iſmiſuma pilns, uſluhloja jauno meiteni, bet luhpas nelo ne-ſpehja. Kluseja.

Un iſmiſuſi wina tad ar rotam aiſšedja ſeju un noſlihga pee tehwa gultas želos.

Pilſehitā dšihwe gahja ſawu parasto gaitu. Pee breeſmīgā notikumā ar Dido un R dāru wiſi drihs ween peerada. Rahdu lomū pee wiſa ta bij ſpehlejis Uſchē, tas neweenam nenaħja ne prahtā.

Un ka wiſch tagad wehl jo beeshah apmelleja pilſehitas preeſchneeka nomu, tad wiſi to otrada par itin dabigu: nebij jau neweena, kas palihdjetu nabaga meienet.

Zaur to wiſch tilat wehl jo wairaf zeenibas eeguwa ſiarp pilſehitinas eemihneekem.

Bet Uſchē pais pa wiſu ſcho laiku topa wehl klufals, wehl bahlafs. Bij redšams, ka wiſs notikuſchais winu jo dhiti aiſſahris.

Un ja wiſch ſenaf bij klufs, tad tagad tapa wehl jo klufals. Redšams, ap winu bij lahds no-ſhehpums. Kaut kas wiau nomahja.

Tas ſewiſchki pehz tam tapa manams, kad wina jaunais nams nahja pilnigi gatams un tistai gaidija uš eemihneekem, par ſureem jau ari ſcho to klufi runaja.

Uš teem wiſi ar ſawadu nepazeetibu gaidija, bet — weli, newareja ſagaibit.

Tā pagahja deenas, pagahja nedelas.
 Reiſ, — tas bija jau auguſta beigās, — Uſchē wehlu wakarā iſnahja no Rdāra nama un — negahja

wis tā parasts uš weeniņu, kur wehl arween paraſti dšihwoja, bet — apraudſit ſawu tuſcho namu.

Šchi eedoma pilnigi newiſchus bij winam eenaħkufi galwā. Kapehz? — ja, to jau wiſch pais ari neſinaja.

Kā apburts ſtahweja wentulais, neapdšiwotais nams bahšā pee paščas upes. Špozigi raudhšjās preiim tumſhee logi.

Lehni Uſchē uſtahpa uš leewena un eegahja tumšhajā koridori. No ta iſgahja pa weſelu rindu iſtabu, kuras bij gairchās, kā deend, pilnas ſpoſchās mehneſcha gaismos.

Iſgahjis uš auahšejas weran'os uš upes, wiſch apſehdās un ſehdeja ilgi, nogrimis ſaiſtās ainas ap-luhloščhanā. Aphaſri waldija dšilch klufums. — Nahmee upes wilmišhi laištijās mehneſcha ſubrādā. Gluschi tā ſopni . . .

Bij jau pahri pusnaktij, kad Uſchē pee-ſehki pamodās no ſaweeem ſapneem. Winam iſchitās, ka namā lahda iſtadā buhtu atškanejuſchi ſoli. Bet tani pašā azumirkli lejā pee upes eekleebšās lahds naktispumis.

Uſchē nepeegreeca dširdetam troſnim wehribas. Wareja jau buht, ka wiſch bij maldijees.

Bet nepagahja ne dešmit minutes, kad atfal bij nojauſchoms ſola troſnis.

Rebij ko ſchaubitees, — lahds ſtaigaja pa tuſcho, neapdšihwoto namu.

Tad Uſchē klufi pezehlās. Winu pahrachma ſinlahrtiba redset, kas gan naktis widā, eenaħjis ſche wina namā.

Un uſmanigi wiſch ſahla apſtaigat iħabas. Peepeſchi uš trepem, kas weba uš augſchās ſahwu, wiſch pamanija zilwela ſahwu.
 Uſchē ruhlin redsejo, ka tas naw wiau wehl manijis. Newanhhamais, lihās, uš kautko gaidija. Wiſch gauh lahpa pa trepem augſchā un kautko nurdeja pee ſewim.

